

**การตอบแบบสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๔ “ภูมิปัญญาการป้องกัน
กำจัดหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนแบบผสมผสาน”**

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุล นายองค์อาจ ยะมานนท์ อายุ 52 ปี

ชื่อกลุ่ม

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3950400063197 ปี พ.ศ. เกิด 2512

3. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ 27/1 หมู่ที่ 1 ตำบล แม่หวาด

อำเภอ ธารโต จังหวัด ยะลา รหัสไปรษณีย์ 95170

โทรศัพท์ โทรสาร - มือถือ 0960915548

E - mail:

พิกัดแผนที่ X.744177 Y.666644

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ในช่อง ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร การป้องกันและกำจัดแมลงแบบผสมผสานในสวนทุเรียน

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร(เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเตรียมการก่อนการปลูกพืช
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการและการอารักขาพืช
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านปศุสัตว์
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแมลงเศรษฐกิจ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการน้ำและดิน
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในทางการเกษตร
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม/ ความเป็นอยู่
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรในปัจจุบัน(เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด
- มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร(เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- สืบทอดจากบรรพบุรุษ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่
 พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี)5.....ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
 ส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
 ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
 ผ่านวิทยากรชุมชน
 สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
 สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แลกบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
 ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
 ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

จังหวัดยะลามีลักษณะภูมิประเทศ มีลักษณะเป็นแอ่งก้นกระทะ มีภูเขาสลับซับซ้อน โดยส่วนใหญ่คนในพื้นที่ทำสวนยางพารา แต่ในปัจจุบันเกษตรกรบางคนหันมาสนใจการปลูกทุเรียน เพราะมีราคาดีกว่ายางพารา แต่ทุเรียนมักประสบปัญหาหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ซึ่งพบจำนวน ๒๕- ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ ทำให้ถูกพ่อค้าคนกลางใช้เป็นจุดอ่อนเพื่อลดราคาทุเรียนให้ต่ำลง ในพื้นที่อำเภอธารโตเป็นอำเภอหนึ่งที่ปลูกทุเรียน ประมาณ ๑๘,๐๐๐ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ไร่ละ ๘๐๐ กก. ส่วนใหญ่เกษตรกรยังไม่เน้นการฉีดยากันหนอน ในช่วงทุเรียนดอกบาน หนอนเจาะเมล็ดทุเรียนจะมีการออกมาวางไข่ ทำให้ผลผลิตเสียหาย คุณงศ์อาจ ยะमानนท์ จึงเกิดแนวความคิดว่า จะทำอย่างไรจึงจะลดจำนวน หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน โดยไม่ต้องพ่นยา และไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงได้ลองศึกษาข้อมูลจากสื่อต่างๆ เช่น face book google youtube แล้วนำมาลองผิดลองถูก จนได้เป็นองค์ความรู้ของตนเอง ซึ่งในปีการผลิตที่ผ่านมา ผลผลิตทุเรียนที่ได้ มีคุณภาพดี พบหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนน้อย

๘. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

การทำน้ำหมักจากไขไก่

วัตถุดิบ

1. ไข่ 1 ฟอง
2. ผงชูรส 1 ช้อนกินข้าว
3. กะปิ 1 ช้อนกินข้าว
4. น้ำปลา 1 ช้อนกินข้าว
5. น้ำเปล่า 1.3 ลิตร
6. ขวดโด้ก ขนาด 1.5 ลิตร

ขั้นตอนการทำ

เตรียมน้ำเปล่า 1 ลิตร ตอกไข่ใส่ภาชนะ ตีให้เข้ากัน ใส่กะปilingไป คนให้เข้ากัน ใส่น้ำปลาและผงชูรสลงไป คนให้ละลาย แล้วกรอกใส่ขวด ค่อยเติมน้ำลงไป เว้นช่องว่างในขวด 20-30 เปอร์เซ็นต์ นำไปตั้งตากแดด เช้าทุกวัน หมุนฝาเกลียวเพื่อระบายอากาศ วันละ 1 ครั้ง หลังจากนั้น 15 วัน นำไปผสมน้ำ ในอัตรา 1: 500 ลิตร นำไปฉีดพ่น ในทรงพุ่มทุเรียน และรากทุเรียน ทุกๆ 15 วัน เพื่อตัดวงจรของหนอนในสวนทุเรียน

การรมควันไล่แมลง

1. ใบไม้ในสวน เช่น วัชพืชต่างๆ ใบทุเรียนที่ร่วง ใบหิ
2. ถังน้ำมันขนาด 600 ลิตร
3. ไม้ขีดไฟ

วิธีการทำ

กวาดใบไม้ที่ร่วง ในสวน หรือกิ่งที่เสียหายจากโรคพืช นำใบหิที่ร่วงมาผสม นำไปใส่ในถัง 600 ลิตร จุดไฟ นำใบไม้เติมลงไปให้เกิดควัน ถ้ามีไฟขึ้นมาให้ใช้ขี้เถ้ากลบ ช่วงเวลาที่จุดไล่แมลง เวลา 18.00 น.-22.00 น.

9.รูปภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

การผลิตน้ำหมักจากไข่ไก่และการนำไปใช้

การรมควันไล่แมลง

10. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรของท่านมีการรับรองทางวิทยาศาสตร์หรือทางกฎหมายหรือไม่

ตัวอย่างเช่น เลขสารบบอาหาร (เครื่องหมายอย.), เลขทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์, เลขทะเบียน GAP/GMP เป็นต้น

ไม่มี

มี

8. การส่งเสริมและจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

11.1 โครงการ/กิจกรรมที่มีการดำเนินงานของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรดังกล่าว

การศึกษา วิจัย (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การอนุรักษ์ ฟื้นฟู (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การสืบสานและถ่ายทอด(ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การดำเนินงานด้านอื่นๆ (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

11.2 แนวทางการส่งเสริมและจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

การศึกษา วิจัย (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การอนุรักษ์ ฟื้นฟู (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การสืบสานและถ่ายทอด(ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ) จัดทำจุดเรียนรู้

การป้องกันและกำจัดการปนเปื้อนเมล็ดทุเรียนแบบผสมผสาน

การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

(ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

นำความรู้ของเกษตรกรไปวิจัย เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้

หน่วยงานรับผิดชอบ ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

พื้นที่ - ขอบเขตอำเภอฮาท

ระยะเวลา - ปัจจุบัน -2565.

งบประมาณ 50,000 บาท

การดำเนินงานด้านอื่นๆ (ระบุวิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

9. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล.....นางภัทรสิริตา จารุภักดิ์.....

ตำแหน่ง.....นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ.....

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ.....0855492897.....

หน่วยงาน.....สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต.....

ที่อยู่เลขที่.....2/1.....อาคาร.....หมู่.....11.....ซอย.....

ถนน.....แขวง/ตำบล.....แม่หวาด.....อำเภอธารโต.....จังหวัด.....ยะลา.....